

NAŠ GLAZBENI ŽIVOT

Nastupi Instituta za crkvenu glazbu na teološko-pastoralnom tjednu za svećenike u Zagrebu

Ovogodišnji teološko-pastoralni tečaj za svećenike, koji se održavao od 23. do 26. siječnja u Dječačkom sjemeništu u Zagrebu, bio je posvećen molitvi. Predavači su s raznih vidova govorili o značenju molitve u kršćanskom životu. Veliki broj sudionika tečaja (oko 600 svećenika) bio je dokaz da je vladalo zanimanje za tečaj. Organizatorima ovog uspјelog tečaja mogla bi se staviti jedna primjedba. Treba naime požaliti što nisu predviđali predavanje o ulozi glazbe u molitvi. Vjerujemo da bi time tečaj dobio na cijelovitosti. To bi bilo potrebniye upravo danas kad se želi postići što aktivnije sudjelovanje naroda Božjeg kod liturgijskih čina. Biskup Švorc na otvorenju VIII. orguljaškog tečaja u Zagrebu prošle godine rekao je između ostalog: »Žalosna je misa bez pjesme, bez klicanja, bez radosti. Onda vam je to šutnja, ali ne šutnja molitve i sabranosti nego neznanja.« (Sv. Cecilija, br. 3—4.1972 str. 65.) Malo dalje on je nastavio: »Naš svjet ima svoju ritmiku. Vidite meni je npr. žao da mi u našim crkvama ne njegujemo deseterca, a to je stih narodne pjesme, koja je osvojila naš svijet. Slično i s osmercem. Mi bismo morali u tom stihu i takvoj ritmici i nutarnjoj raspoloživosti teksta dati narodu mogućnost da i srce bude zahvaćeno tim ritmom. Naš svijet to voli... Naše bi pjesme morale zvoniti veselije.« (Ib. str. 66).

Zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić govorio je na blagdan Sv. Cecilije 1971. g. u zagrebačkoj Prvostolnici o potrebi glazbe u našem religioznom životu: »Na području našeg religioznog života, našeg susreta s Bogom, suživota s Bogom, pjesma zauzima veliko mjesto... Crkvena glazba sigurno zauzima posebno mjesto u životu Crkve, u životu zajednice Božjeg naroda... Naša pjesma u sv. bogoslužju mora dolaziti iz punine, iz unutarnjeg bogatstva iz unutarnjeg raspoloženja molitve.« (Sv. Cecilija, br. 4—1971, str. 97.)

Institut za crkvenu glazbu na prošlogodišnjem 8. tečaju za orguljaše praktički je pokazao razne mogućnosti sudjelovanja posebno zabora a posebno puka i opet zabora i puka zajedno kod sv. mise. Nakana je bila to isto sada pokazati svećenicima koji rade u pastvari da im se malo olakša izbor što i kako bi se moglo pjevati na euharistijskom slavlju.

Prvi dan kod koncelebrirane mise zagrebačkog nadbiskupa sa velikim brojem svećenika uzet je tip *mise sa pučkim popijevkama*. Umjesto ulazne antifone zbor je pjevao popijevku: O silni jaki Bože. Na prikazanju se pjevalo: Darove ove... na melodiju Oče naš dobri, a na Prijest: Uzmite jedite i Klanjam Ti se smjerno. Dok su svećenici odlagali misno ruho zbor je pjevao skladbu A. Klobučara: Zdravo budi Marijo. Treba napomenuti, da su prisutni svećenici koncelebranti i ostali koji su bili u dvorani sve te pjesme pjevali zajedno sa zborom Instituta. Ako bi u ovom slučaju svećenici bili Narod Božji a pjevači Instituta župni zbor, onda je to bio lijepi primjer kako se kod pučkih popijevki mogu složiti i puk i zbor zajedno. Tu zbor igra ulogu samo predvoditelja pjevanja.

Na pjevanoj misi drugog dana na Gospodine smilj se, Svet i Jaganjče zbor Instituta je pjevao Hrvatsku misu od A. Klobučara. Za ulaznu pjesmu uzeta je skladba: Evo Bog mi pomaže Lj. Galetića (Prilog Sv. Cecilije br. 3—4, 1972.). Poslije čitanja zbor i solista izvodili su pripjevnu psalm dotičnog dana. Na prikazanje zbor je pjevao skladbu Đ. Tomašića Ti Kriste, kralj si vjekova. Na priest solista s. Cecilija Pleša pjevala je ps. 34(33) a zbor je odgovarao pripjevom: Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin (Prilog sv. Cecilije br. 3—1971). Poslije završene službe Božje zbor

je pjevao popijevku A. Vidakovića: Zdravo Djevo, djeva slavo.

Na treći dan prikazan je tip *svećane mise*. Na Gosподine smilj se, Slava, Svet i Jaganjče mješoviti zbor Instituta pjevao je novoskladanu 4-gl. Hrvatsku misu dra. L. Županovića. Za ulaznu pjesmu zbor je pjevao na glazbu A. Canjuge četveroglasno: Znam komu sam povjerovao. Nakon čitanja psalmista s. Cecilijsa Pleša pjevala je psalm 118(117) Zahvaljujte Gospodinu, jer je dobar, jer je vječna ljubav njegova, a zbor je odgovarao: Hvalite Gospodina jer je dobar. Psalm je također uzet iz 10 pripjevnih psalama od Lj. Galetića (Sv. Cecilija, br. 3—1971). Na prikazanju izvedena je Leščanova skladba za troglasni čenski zbor: Prinesi Bogu (Prilog sv. Cecilije br. 3—4.1972.) Dok je trajala priest solisti i zbor pjevali su ps. 34(33). Poslije bogoslužja zaorila iz grla svih prisutnih popijevka: Do nebesa. Bio je to završetak koncelebriranih misa na ovom tečaju.

Napomenimo još da je prvog i trećeg dana dirigirao Mo. Anđelko Milanović, a na orguljama pratila prof. Imakulta Malinka, dok je drugog dana dirigirala Ankica Tomas, a svirala s. Valentina Marinović, slušači IV. godine Instituta. Male elektronske orgulje za tu priliku posudio je graditelj orgulja iz Granešine Filip Antolić. Institut mu se ovom prilikom srdačno zahvaljuje.

K.

Institut za crkvenu glazbu je i ove godine priredio koncert za sudionike teološko-pastoralnog tjedna za svećenike u dvorani Dječačkog sjemeništa u Zagrebu (23. siječnja 1973.). Cijeli program bio je podijeljen u četiri dijela: 1. klasična vokalna polifonija (G. P. da Palestrina: »Sicut cervus», J. Arcadelt: »Ave Maria», L. Viadana: »Exsultate justi»); 2. skladbe za obnovljeno bogoslužje (A. Klobučar: »Rosite nebesa», »Dijete nam se rodilo», »Uskrsnu Pastir Dobri»; Lj. Galetić: »Hvalite Gospodinu»; M. Leščan: »Prinesi Bogu»; L. Županović: »Slava», »Svet i Blagoslovjen» iz Hrvatske misse (verzija 1972.); gregorijanski napjev »Aleluja, uskrnsu...»); 3. skladba za glasovir (B. Papandopulo: »Vodenica»); 4. svjetovni zborovi (V. Lisinski: »Sva se bijeli...», zbor Hrvatica iz opere »Porin»; K. Odak: »Naši bregi» (PAYSAGE III); A. Milanović: »Na brodici»).

U izvedbi svih djelâ zbor je pod ravnjanjem Ma Milanovića pokazao glasovnu ujednačenost, prozračan i svjetlaj ton, te veliku ritmičku preciznost. Napose je dobro bio pogoden izražaj klasičnih polifonih djelâ, iz kojih je pravilnom izvedbom strujio mir, prirodna pjevnost dionica, jasnoća i objektivnost. Veći broj skladbi za obnovljeno bogoslužje odlikovalo se jednostavnosću ali i glazbenom izražajnošću, s osobitim naglaskom na smisao i razumijevanje teksta. Svećenicima se tako pokazala mogućnost izvedbe tih skladbi i u onim crkvama u kojima ne postoje veći zborovi. Njihovim pjevanjem još se više ozivljuje obnovljena liturgija. Treba istaknuti i izvedbu triju stavaka iz Županovićeve »Hrvatske misse«. To uspjelo djelo u novoj verziji izvedeno je prvi put prošle godine na blagdan sv. Cecilije u zagrebačkoj pravostolnoj crkvi, a obogatit će repertoar solidnijih crkvenih zborova. Posljednji dio programa slušatelji su primili s osobitom simpatijom, jer smo u njemu čuli obradu hrvatskih narodnih glazbenih motiva, odnosno pjesama. Lakoća i neposrednost izvedbe pridonijela je dopadljivosti tih već spomenutih djelâ.

Zbor Instituta za crkvenu glazbu u Zagrebu pod vodstvom Ma Anđelka Milanovića još je jednom potvrdio solidnost, studioznost i zauzetost u svom radu, a upravo tako postižu se dobri rezultati.

M. S.